

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K., negyedévre 3 K. —
Videken: " 8 K., " 4 K. 50.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint,
az udvarban hátul.

Fejérváry Bécsben.

— Távirati tudósítás. —

Bécs, jun. 15.

Az osztrák politikai körök a legnagyobb érdeklődéssel tekintenek a legújabb események elé, amelyek — úgy vélik itt — fordulatot jelentenek a nagy politikában. Azok, akiknek alkalmuk van bepillantani a politika kulisszái mögé, Fejérváry megbízatását egy új politikai kialakulás kezdetének tekintik.

— *Tartsák fenn a szobámat, különben is csütörtökre ismét Bécsben leszek!* — mondá Fejérváry a Meinl und Schaden szobafőnökének, amikor a minap elutazott. A politikai szolgálatra kivezényelt tábornok e pillanatban már az osztrák fővárosban tartózkodik.

Egy olyan férfi, akitől már ismételtén kapott bevált információkat tudósítónk, a következőket mondta:

— Hogy miért Fejérváry és éppen Fejérváry?! — lássa, ön ugyanebben a hangnemben csudálkoznék, ha más valakit bizott volna meg a felséges ur kabinetalkitással. Miért X. ur és X. ur? — kérdeznék ebben az esetben. Valakit mégis csak ki kellett nevezni, ugy-e bár, — de csak olyant, aki vállalkozik. Mikor a válság kitört, az udvar politikusai abban reménykedtek, hogy ha Tisza ideig-óráig megmarad, a koalíció mégis csak szétrobban valahogy.

Számítottak az egyének hiúságára és versengésére, továbbá a koalicionális pártok programjának heterogén mivoltára. De hiába. A koalíció egyes tapintatlanságoktól, szereplési viselkedésektől és szubjektív nagyravágyástól eltekintve, együtt maradt és rendületlenül követelte kifizűzött programjának megvalósítását. A bécsi körök első és legkomolyabb törekvése, hogy a hatvanhetes alap többségét — úgy, ahogy, de — egy kalap alá hozza, mert a király maradandó alapnak akarja tekinteni Deák művét, igaz ugyan, hogy a bécsi kommentárok kíséretében. Bécsben úgy vélik, hogy a koalíciót első sorban a Tisza iránt való személyes gyűlölet tartja össze — és — ha Tisza feje lehull, az egyesült ellenzék teste indulna bomlásnak. Ezért kapja meg most végre-
valahára felmentését Tisza István, akinek kisebbségi kormányzása különben éppen olyan törvénytelen volt, mint a milyen Fejérváry extra-parlamentáris reformja lesz. Hogy sikerül-e a koalíciót szétrobbantani és hatvanhetes többséget összehozni, majd elválík, de úgy hallom, hogy Bánffy Dezső elég népszerűnek tartja a maga személyét, valamint programját eléggé ruganyosnak, hogy erre a restanzációra sikerrel vállalkozzék.

— Mi lenne tehát az átmeneti kabinet célja?

— Hogy rajta keresztül menjenek át egyesülésre a hatvanhetes alap hívei.

— Mit gondol, mi a célja Fejérváry mai bécsi útjának?

— Bizonyára csak alárendelt részletkérdésekről referál a felséges urnak, mert elvi és személyi tekintetben az összes fontos kérdések már meg vannak állapítva.

A táborszernagy ur ma reggel nyolc órakor ismét Bécsbe ment rapportra a császárhoz, jelenteni a legfőbb hadurnak, hogy a miniszterek szakasza készen várja a parancsot az indulásra.

Az új kabinet tagjainak köréből vesszük az értesülést, hogy br. Fejérváry Géza még a mai napon ismét vissza is tér a fővárosba. Az a terve, hogy nyomban megérkezése után a kabinetiroda útján kihallgatásra jelentkezik az uralkodónál s a délutáni három órai, legkésőbbben az öt órai gyorsvonattal újra elhagyja a császár-várost. — A darabant kormányelnök azt hiszi, hogy úgy az ő, mint a kabinetje tagjainak szóló legfelsőbb kinevezési kéziratokat már ma átveheti a felségtől s ugyancsak ma veszi kézhez az uralkodónak az országgyűléshez intézett legfelsőbb kéziratát.

Tisza bucsuja.

A még miniszterelnök gróf Tisza István — mint ezt tegnap már jeleztük — csak ma érkezett haza. A vasutól nyomban a miniszterelnökség budai palotájába hajtatott s az első dolga az volt, hogy kijelentette a sajtó irodája vezetőjének, hogy e pillanatban nem tudja, mikor megy fel

A kötelezvény.

— Monológ. —

Sokat hallottam és olvastam már arról, hogy valaki a barátai unszolására kiadta a verseit, megváltoztatta a toalettijét, elhagyta rendes, megszokott vendéglőjét, kurta szivar helyett hosszú szivart pőfékelt, de hogy barátai unszolására valaki megnősüljön, azt nem hallottam soha.

Biguei Bandi jutott abba a szerencsés helyzetbe, hogy tapasztalataimat ezzel is gazdagíthassam. Mert ő volt az, akinek negyven éves korában csupa hecből úgy tele beszéltek barátai a fejét, hogy beugrott himen rózsaláncába. Az igaz, hogy ezek a rózsaláncok már nagyon hervadtak voltak, de e miatt fájjon a Biguei Bandi feje. Engem ebben az egész dologban nem érdekelt egyéb, mint az a kötelezvény, amelyet

Bandi barátommal husz év előtt kiállítottunk.

A kötelezvény szórol-szóra világosan kimondja, hogy aki közülünk előbb megházasodik, az fizet a másiknak tíz, mondó tízezer koronát.

Én is túl vagyok már a negyven éven. Sok szép leányt láttam. Akárhányszor kedvem is volt a házasságra, de a kötelezvény tartalma mindég visszariasztott tőle. Nem elég, hogy egy idegen ember leányát ruházni, kosztal és kvártélylyal kell ellátni, de még ráadásul bánat pénzt is fizetni, ez már sok. Több annál, mint amennyit megbírok egy érző kebel: A bánatot még csak megosztottam volna kedves barátommal, de már a pénzosztásra nem vitt rá a lelkiismeretem.

Két napja, hogy megérkeztem. Tul az

oceanon vettem hirt a Biguei Bandi házasságáról. Megtettem a hosszú szárazföldi és tengeri utat. Keresztül estem egy párszor a hajó korlátán és tengeri betegségen ittam sokat sós vízből és pohárból, utaztam vonattal és egy drótos tóttal, amíg végre megérkeztem tele reménységgel és üres zsebbel.

És tudják önök, hogy mi az eredmény? Hát az a kötelezvény második része. Egész világosan mondja az irás, hogyha a megnősült fél feleségétől elválík, köteles a másik fél az elvált asszonyt elvenni feleségül.

Egész életemben csak hittem, hogy egész vagyok, s most sül ki, hogy csak fél, az is a javából — félbolond. Az a zsvény Biguei Bandi barátai unszolására amíg én a tengeri utat tettem, elvált a feleségétől.

Már most kérdem: érdemes volt ezért hazajönni? Argus.

„Vermorel“ és „Atilla“ Szőlő-permetezők Kénfuvók, „Zrinyi“ Bészler és Dávid és „Merkour“ kaszák jótállásra kaphatók, vaskereskedőknél, DEBRECZEN, (Piacz-utca 7. sz.)

Bécsbe a császárhoz. Tisza Istvánnak pedig tudvalevőleg nemcsak azért kell Bécsbe utaznia, hogy az uralkodó előtt bucsukihallgatáson megjelenjék, de azért is, hogy az új miniszterelnök kinevezési okmányát ellenjegyezze. Ha tehát báró Fejérváry Géza a kinevezési okmányát, amint reméli, már ma átvenné a felség kezéből, ez megerősítése annak a híresztelésnek, hogy gróf Tisza István a legutóbbi napokban Gesztről Bécsbe rándul.

Ismerkedő konferencia.

Fejérváry báró nem lévén a fővárosban, a politikai klubok és a politikusok világában jelentékenyebb esemény nem fordult elő. A darabant kormányelnök és miniszter-társai tegnap délután tartották első együttes tanácskozásukat Fejérváry báró Andrássy-uti lakásán. Az értekezleten Fejérváry bejelentette miniszter-társainak, hogy ma Bécsbe utazik és elviszi magával beköszöntő beszédének vázát, hogy a felségnek előterjessze. A beszéd tartalmának lényegét lapunk tegnapi számában ismertettük. Nem valószínű, de elvégre nem is lehetetlen, hogy a felség némi módosításokat fog kívánni.

Elhatározták továbbá az értekezleten, hogy a kabinet képviselőtagjai mandátumaikat leteszik s nem lesznek többé képviselők. Miután Kovacevicset a horvát tartománygyűlés küldte a magyar országgyűlésre, az új kabinet megfogja kérni a tartománygyűlést, hogy Kovacevic helyébe, aki mandátumáról szintén lemond, más valakit jelöljön. Ugyancsak szóba került az értekezleten az a különleges helyzet, amihe Popovics Sándor államtitkár kerül. Se nem képviselő, se nem miniszter, mégis ott kell lennie a képviselőházban és a főrendiház ülésén. Ennek egyébként semmi akadályja sincsen. A miniszterek tanácskozásán elővették a házszabályokat s azokból megállapították, hogy Popovics Sándor államtitkár a Házban megjelenhetik és föl is szólalhat. A 214. szakasz ugyanis úgy intézkedik:

A miniszterek az 1848: III. t.-cikk 28. szakasza értelmében bármikor felszólalhatnak. A miniszterek megbízottai, kik a Házban előre bejelentendők, a szükséges fölvilágosítások megadása végett a tárgyalás folyamában és a szavazási kérdés föltevése előtt szintén szót kérhetnek . . .

Popovics Sándor pénzügyi államtitkár tehát mint miniszteri megbízott jelen lesz a képviselőház tárgyalásain s valahányszor a pénzügyi tárcát érintő kérdés kerül tárgyalásra, felszólal. Utána pedig a miniszterelnök rövidesen megjegyzi, hogy a maga részéről vállalja mindazt, amit az államtitkár előadott. A képviselőház első ülésének terminusa dolgában báró Fejérváry közölte a miniszter-társaival, hogy meg-

nyugtatták az iránt, hogy Justh Gyula elnök ebben a dologban teljesíteni fogja a kívánságukat. *E szerint az új kormány akkor mutatkozzék be, amikor erre báró Fejérváry az időt alkalmasnak véli.*

Nyugtalanosság.

Justh Gyula házelnök ma reggel hét órakor Makóról haza érkezett a fővárosba. Tíz óra felé a képviselőházba ment, ahova tudvalevőleg az összes pártok elnökeit József főherceg halála dolgában teendő intézkedések megbeszélése céljából értekezletre hívta. Miután az értekezlet ezeket az intézkedéseket megállapította és báró Vojnich István, aki a szabadelvűpárt képviselőjében volt jelen, eltávozott, az ellenzéki vezérek és pedig Kossuth Ferenc, br. Bánffy Dezső, Molnár János és Darányi Ignác a politikai helyzetről beszélgettek. *Nagy nyugtalanossággal fogadják a Fejérváry kormány kinevezését s azon a véleményen vannak, hogy a darabantkormány már azért is igen rossz szolgálatot tett az országnak, mert a nemzeti jogokért folytatott mozgalmat, igaz, hogy csak ideig-óráig, de megállítják.*

Beszélgetés Justh Gyulával.

Tudósítónk az értekezlet végével beszélgetett Just Gyula elnökkel. Az ellenzéknek ez az illusztris vezére úgy nyilatkozott, hogy József főherceg halála megváltoztatta az új kormány bemutatásának programját. Ugy volt kontemplálva, hogy Fejérváryék kinevezését a hivatalos lap szombaton közli. Ebben az esetben az új kormány hétfőn vagy kedden bemutatkozhatott volna a Házban. Most úgy áll a dolog, hogy az új kormány a jövő hét derekánál előbb, tehát csütörtök előtt aligha jelenhetik meg az országgyűlésen. A miniszterek, ha kinevezésük a hivatalos lapban kihirdettetett, Bécsbe utaznak eskütételre. A Ház elnöke az eskütétel után kézhez veszi a felség kéziratát s ugyanekkor közli vele az új miniszterelnök, hogy mikor kíván a Házban bemutatkozni. A képviselőház összehívására is kell egyébként három nap s így lehetetlen, hogy a jövő hét csütörtöki napja előtt a darabant-miniszterekhez az országnak szerencséje legyen.

Arra a kérdésre, igaz-e, hogy a házelnök az új kormány tagjaival minden társadalmi érintkezést megszakít, Justh Gyula tagadólágg felelt.

— Ilyet én soha nem mondtam, — volt a válasza. — Azt mondtam, hogy helyeslem, ha mozgalom indul meg arra, hogy ezekkel az urakkal társadalmilag senkisémet érintkezzék. Helyeslem, mert nekem hitem és meggyőződés, hogy ők a nemzeti ügyek kifejlődését megakasztották vagy legalább is elhalasztották egy esztendőre. Ez pedig olyan hazafiatlan cselekedet, hogy csak helyeselni tudom, ha e lépésük következményeit a társadalom velük

éreztetni akarja. A magam személyét illetőleg pedig *sajnálom, hogy állásomból folyólag velük mégis kénytelen leszek érintkezni.*

Az új miniszterelnök nyilatkozata.

Nagyon érdekesen nyilatkozott Fejérváry Géza arról, hogy miért vállalkozott a kormányalakításra. Egy olyan politikus előtt tárta föl okait, akivel sokáig miniszterkedett egy kabinetben.

Ennek a volt miniszternek a révén vált köztudomásúvá Fejérváry nyilatkozata, a mely gyónásnak is beillik.

— Csudálkozom azon — mondotta az új miniszterelnök — hogy ily súlyos viszonyok között ily súlyos föladatra vállalkoztam. Öreg is vagyok, meg a gusztusom sem huz a politikusok felé — mégis vállalkoztam. Hát igen, vállalkoztam három oknál fogva. Először azért, mert meggyőződés, hogy hazámnak szolgálatot teszek lépésemmel. — Meggyőződés, hogy felséges urunk az én kezem útján szivesebben adja meg az ugynevezett engedményeket, mint bárki útján — s így rajtam keresztül a kibontakozás sokkal inkább lehetséges. Vállalkoztam másodsor a missziómra annál a személyi viszonyonál fogva, amely a felséges ur és köztem van. Mindentől eltekintve, közöttem és a felséges ur között olyan személyi viszony áll fön, hogy én semmit a felséges urnak meg nem tagadhatok. Semmit — azt jól értsék meg. Bármit kíván tőlem: kívánságának eleget teszek. De azután — s ez a harmadik ok — én katona vagyok; a hova a felséges uram rendel, oda állok, ha milliom darabra aprítanak is . . .

Egy új miniszter felesége az új kabinetről.

Talán soha kormány kinevezését oly kíváncsisággal nem várták, mint az új ügyvezető kormány kinevezését. Hozzájárul a kíváncsiság fokozásához az a körülmény, hogy az új kabinet fogadásába a társadalmi körök is bele akarnak szólani. Sugjábujgák, hogy a kormány tagjait bojkottálni fogják.

Mind a mellett nem érdektelen annak fölemlítése, hogy mikép nyilatkozott az új földmivelésügyi miniszter neje az új kabinetről.

Földmivelésügyi miniszter tudvalevőleg György Endre lesz. Természetesen nem mindjárt az első szóra csapott Fejérváry tenyerébe, hanem hosszan kellett kapacitálni. Különösen a felesége nem akart sehogyse beleegyezni abba, hogy az ura miniszter legyen.

De hát megtörtént a dolog. Mikor a kinevezés fait accomplivá lett, György Endréné azt mondta:

— Nagyon félttem az uramat a miniszterségtől, mert érzem, hogy baj lesz belőle. Hogy kértem, hogy ne vállaljon . . . sirva könyörögtem neki, hogy ne . . . ne . . . De hiába! Most már vége. Isten legyen velünk!

A leendő kegyelmes asszony tehát nagyon sötétnek látja a helyzetet. Nem úgy, mint a politikusok.

Férfi- és fiu-kalapok legnagyobb választékban legolósóbban **Fekete Jakab** kalapüzletében.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

A konvent ülése. A reformátusok egyetemes konventje most tartja üléseit Budapesten, Kun Bertalan és Bánffy Dezső báró elnöklété mellett. A konventen Kiss Áron püspökünket *Dávidházy* János legidősebb esperes helyettesíti.

Egyházmegyei gondnokválasztás. A Hajduvidéki ev. ref. egyházmegye tegnap Rásó Gyula és Balthazar Dezső elnöklété alatt rendkívüli ülést tartott, a melyen a Lengyel Imre halálával megüresedett gondnoki állás betöltése ügyében határoztak s az egyes egyházak szavazatainak beadására határidőül július 1-ét kitűzték. Eddig kell a szavazatokat beadni.

Az egyházkerület közalapi hátraléka. A konvent közalapi bizottságának jelentése szerint az egyházkerületek 16,000 korona erejéig vannak hátralékban a közalapi járulékokkal. Bennünket kellemetlenül érdekel e dologban az, hogy az összes kerületek között a tiszántúli képviseli a legnagyobb (27 százalék) hátralékot. A tiszántúli már csak fél százalékkal van hátralékban.

VIDÉK.

Szerencsétlenül járt kirándulók.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő szerencsétlenség történt hétfőn délután Zelle község határában. Grosz Simon nevű odaváló kereskedő gyermekeinek vendégei érkeztek a szomszédos Kelecsényből. Dancinger Márton kelecsényi kereskedő gyermekei: a 16 éves Róza, a 17 éves Sándor és a 18 éves Fülöp voltak ezek. Rajtuk kívül pedig egy Stern Hugó nevű 18 éves felsőkereskedelmi iskolai tanuló ment át Groszékhoz.

A fiatal vendégek a délelőtt Groszék lakásán töltötték, délután azonban kirándulást tettek a Vágra, ahol egy csónakba ülve előbb csónakáztak, majd pedig áteveztek a Vág tulsó partjára, ahol kikötöttek. Vidám jókedvvel töltötték a délutánt, miközben észre sem vették, hogy sötét felhők közelednek. Csak mikor már a vihar szelét érezték, pakoltak össze és ültek a csónakba, hogy visszavevessenek a tulsó partra. Alig bocsátották el a csónakot, a vihar teljes erővel kitért s a mire a folyó közepéig értek, a gyenge járművet, amelyben négy fiú és három leány ült, a vihar felborította.

A szerencsétlenség pillanatában ért a folyó partjára Grosz Simon kereskedő kocsisa, akit gazdája a vihar közeledése miatt kocsival küldött a gyermekekért. Fodor Pál kocsis, amint a felborult csónakot meglátta, a hullámokba ugrott és uszva elérte a csónakot, melynek széleihez akkor már görcsösen kapaszkodott Grosz Betti, Grosz Vilmos és Stern Hugó. Az erős kocsisnak sikerült a csónakot a sekélyebb részre huzni, ahol visszafordította s a gyermekek életét megmentette. Eközben felbukkant még a víz színére Dancinger Róza, akit a kocsis hajánál fogva elkapott. Ezt a leányt partra vették, hol nagynehezen még sikerült életre hozni.

A szerencsétlenségnek a kis Dancinger Fülöp, Grosz Adél, Dancinger Sándor, a kik a víz alá merültek, estek áldozatul. Holttestüket csak másnap lehetett megtalálni, a mikor a víz fölvetette őket.

Tolvaj éjjeli őr. Arad-Szent-Mártonban ugyancsak alaposan megfelelt a hivatásának Kempf Mihály éjjeli őr. Ahelyett, hogy községi őr lettére a község vagyonára lelkiismeretesen vigyázott volna, még ő lopdosta a község vagyonát. A községi bíró ugyanis már régebb idő óta észrevette, hogy valaki megésmálja a községi tényszállatok szénáját. Tegnapelőtt éjjel őrköt állított fel a tolvaj meglesésére. Az őrknek sikerült is Kempf Mihály kartársukat éppen

akkor elesipni, amikor két jól megrakott kocsis szénával csendesen távozni akart. Átadták a csendőröknek.

Hármas gyilkosság.

Elemésztette magát a felesége miatt.

— Saját tudósítónktól. —

Tizsakürtről írnak egy nem mindennapi drámáról.

Nevezett községben Nagy Zsiga, jó módú gazdaember, miután elhódította Párnás Zsigmond feleségét, Posta Lidit, még akkor sem volt olyan boldog, mint amilyennek elgondolta, hogy lesz, ha a gyönyörű szép menyecske elválik Párnástól és az ő feleségévé válik. Mert az asszony alig hogy hozzá ment, már is kezdett szerelmi viszonyt egy másikkal, Geréb Mihályval. Az asszony elszökött második férjétől haza, a szülei lakására, ahol udvarlóját fogadta szülei tudtával és beleegyezésével.

A szerencsétlen férj kezdetben békés uton tett kísérletet arra, hogy visszahódítsa az asszonyt, de az kérelhetetlenül visszautasított minden olyan törekvést, ami olyan szándékból történt, hogy őt második férje számára megnyerjék.

Nagy Zsigát a sok reménytelen igyekezet buskomorrá tette. Csak eljártogatót azért az apósához, ahol egyszer meg is hívták ebédre. De ebben az ebédben nem volt köszönet, mert a borban méreg volt és szerencsére nem hörpintette le még egészen, csak egy rövidet nyelt a gyilkos italból és megérezte, hogy orvoshoz kell futnia. A községi orvos, dr. Róth éppen nem lévén otthon, a patikába ment, ahol beadtak neki olyan szereket, melyek a méreg hatását ellensúlyozzák.

A mérgezésből per lett, mert az asszonyt is, szüleit is bevádolta Nagy Zsiga, de ebben bizonyítékok híján ő lett a per vesztes.

Ez annyira elkésérítette az amugy is vérmes természetű embert, hogy gyilkos szándékkal fegyvert véve magához, felment az apósa padlására, ahol bevárva a reggelt, mikor felesége kilépett a pitvarba, még egyszer megkérdezte, akar-e hozzá jönni. Az asszony tagadó felelete után ráfogta a fegyvert és felső balkarájába lőtt. A dörrenésre és az asszony sikolyára kifutott az asszony édesapja, akire szintén célzott Nagy Zsiga. Amikor eltalálta őt, kiment az udvarra és a puskatussal addig verte, mignem eszméletlenül ott feküdt a földön.

Mikor azt hitte, hogy végzett ellenségével, maga ellen irányította a fegyvert és szívébe lőtt. Ott a helyszínén meghalt, de azok túlélték őtet, mert sebeik nem halálosak.

Nagy Zsigát az egész falu részvételével kísérték utolsó útjára.

A VÁROSHÁZARÓL.

Debrecen képvisellete József kir. herceg temetésén. Debrecen város tanácsa tegnap délelőtt tartott ülésén kegyeletes módon emlékezett meg a legnagyobb kir. herceg elhunytáról. Elhatározta pedig, hogy az e hó 19-én tartandó temetésen négy tagú küldöttséggel képviselteti magát, akik magukkal viszik Debrecen város közönségének koszorúját, melyen ez a felírás lesz: Debrecen sz. kir. város közönsége őszinte tisztelete s kegyelete jeléül. A küldöttség tagjai lesznek Kovács József polgármester és Vecsey Imre főjegyző s két tagot kérnek fel a küldöttségben való részvételre a törvényhatósági bizottsági tagok közül is. A tanács jegyzőkönyvében meg-

örökítette a kir. herceg emlékét, a közgyűlés pedig legközelebb nyilvánítja részvétét a nemzetet ért gyász felett.

A hortobágyi sáskairtás ügyében Debrecen tanácsa tegnap sürgős felterjesztést tett a miniszterhez. És pedig újabb költségeket kér, miután az eddigi célrászánt költségek — több mint 18 ezer korona — elfogytak. Miután országos érdeke a sáskairtás, bizonyos, hogy a miniszter újabb költségeket is meg fog szavazni a sáskairtás céljaira.

Városi közgyűlés. E hóban, — mint jeleztük — még egy városi közgyűlés lesz, amelyen több fontos ügy nyer elintézését. Ezek közt lesz a városi tisztviselők fizetésrendezéséről szóló javaslat tárgyalása is. A közgyűlés határideje még nincs véglegesen megállapítva, de valószínűleg e hó 27-én veszi kezdetét.

A nagyerdői vasúti megálló. Eddig a nagyerdőn a helyi kis vasútnak egy feltételes megállóhelye volt. Ezt azonban a közönség egyáltalán nem vette igénybe. A helyi vasutársaság épen ezért ezt a feltételes megállóhelyet eltörölte s erről értesítette az igazgatóság a városi tanácsot, mely tegnapi ülésében tudomásul vette az igazgatóság intézkedését. E szerint a jövőben 4 megállóhely lesz az erdőn és pedig a Kórkáznál, a sétaterti bejárónál, a Simonyi-uti kitérőnél és a csöszháznál.

József főherceg halála.

— Telefon tudósítás. —

József Ágost főherceg ma reggel Fiuméből visszaérkezett és délelőtt 10 órakor fogadta lovag *Loebenstein* udvari tanácsost, udvari szertartási igazgatót, hogy József főherceg temetésére vonatkozólag megállapítsa a részleteket.

József főherceg holtteste 17-én, szombaton este fél kilenc órakor érkezik Budapestre és a vasutól teljes csendben viszik a Szent István kápolnába, ahol azután ravatalra helyezik. A nagyközönséget vasárnap, 18-án délelőtt 8 órától 12-ig, délután 2 órától 5 óráig és hétfőn, 19-én délelőtt 8 órától 12 óráig bocsátják a ravatalhoz. A temetés maga hétfőn délután 4 órakor megy végbe.

A holttestet a pályaudvarról a Krisztina-köruton és az Attila-köruton át az új szerpentin-uton nagy menettel felviszik a várba. A menetet 8 lovasrendőr nyitja meg. Utánuk két udvari tiszt és egy udvari fullajtár halad lóháton. A lovasok után egy udvari főbiztos megy kocsin, egy udvari biztos lóháton. Majd a két kamarás kétfogatu udvari kocsija következik. Ezután a magyarországi udvarnagy és az elhunyt főherceg főudvarmesterének helyettese mennek kocsin, utánuk két udvari lovász halad a lámpással. Ezután következik a hatfogatu udvari furgón a koporsóval, amelynek jobb oldalán hat darabant-csendőr megy alabárdal, bal oldalán pedig hat testőrlovás kivent karddal. A kocsis mindkét oldalán testőrúsztek haladnak. A menetet a honvédhuszárság zárja be. Az egész utvonalon végig 1. honvédgyalogezred legénysége áll sorfalat.

A főváros részvéte.

A székesfőváros törvényhatósági bizottsága ma délelőtt tartott rendkívüli közgyűlésén adott kifejezést mély gyászának József főherceg elhunytáról. Márkus József főpolgármester a megtehetően látogatott

közgyűléshez szívhöz szóló beszédet intézett, melyet a jelen voltak feszült figyelemmel és meghatottan hallgattak végig.

Végül a következőket indítványozta:

1. Méltóztassék a császári és királyi fensége József főherceg ur elhunytá alkalmából a székesfőváros legmélyebb fájdalomnak és legőszintébb részvételének úgy a mai közgyűlés jegyzőkönyvében, valamint a feljegyzéséhez legkegyelmesebb urunkhoz és királyunkhoz intézendő feliratban méltó kifejezést adni;

2. méltóztassék a boldogult főherceg ur özvegyéhez, a császári és királyi fenségéhez, Klótild főhercegnő asszonyhoz, nemkülönben a megboldogult főherceg ur fiához, a császári és királyi fenségéhez, József Ágost főherceg urhoz intézendő külön feliratokban a székesfőváros legbensőbb fájdalomnak és részvételének szintén kifejezést adni;

3. méltóztassék elhatározni, hogy a székesfőváros a gyászünnepeken küldöttségileg vesz részt és hogy a küldöttség a boldogult főherceg ur ravatalára a székesfőváros nevében díszes koszorút helyezzen;

4. méltóztassék a tanácsot utasítani, hogy a császári és királyi fensége József főherceg ur emlékének méltó módon leendő megörökítése iránt minél előbb tegyen javaslatot.

A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta, mire az elnök az ülést bezárta.

SZÍNHÁZ.

Markovits Margit a Nemzeti Színházban. A Debrecenbe jövendő színtársulat drámai szendéje, Markovits Margit tegnap a Nemzeti Színházban vendégszerepelt. A *Vörös talár*-ban játszta el az Etchepare feleségének fárasztó szerepét. A fővárosi lapok elismeréssel írják a kisasszony tehetségéről és előadói képességeiről.

Tavaszi időnyre legelőkelőbb gyártmányú angol férfi és fiú kalapok (Borsalino, Italien és Pichler-féle) 4 koronától kezdve, óriási választékban kaphatók Fekete Jakab kalap gyári raktárában, Debrecen, főtéren.

Háromszoros öngyilkosság.

A szökött katona halála.

Debrecen, június 16.

Tegnap délután egy közhuszárt temettek. Maga kereste a halálát, önkézevel vett véget az életének.

A nőta azt mondja, hogy árvából lesz jó katona. Ha ez szabály, akkor Szabó József volt alóla a kivétel. Árva volt. Se apja, se anyja. Mint a pusztai fia nevelkedett és sehogy sem tudott megbarátkozni a katonaléttel.

Néhány héttel ezelőtt elszökött a Vilmos huszárezredtől. A nagyerdőn bolyongott s mikor se vissza menni nem mert, se az erdőből nem akart távozni, mert attól félt hogy felismerik, sőt elhatározás érlelődött meg benne. Halálra szánta magát. *Valami spárga darabbal egy fára felakasztotta magát.* A gondviselés úgy akarta, hogy ez a szándéka ne sikerüljön s a véletlenül arra tévedt emberek még idejekorán levágták, de egyuttal vissza is vitték a Vilmos huszárlaktanyába, mert az öngyilkos oda vágyott vissza, hogy meleg ételhez jusson.

Nem sokáig bírta. Egy hét se telt bele és újra megszökött. Utja Kaba felé vitte. A küzdés ismét megérlelte benne a halálvágyat. *Az országúton egy fára újra felakasztotta*

magát. Egy automobilon érkeztek vették észre és a galyat letörték, azzal együtt a földre esett a szökött katona is, aki csakhamar magához tért. Törődelmes vallomást tett arról, hogy szökött katona és visszakérült a Vilmos huszárok debreceni laktanyájába.

A múlt héten harmadszor is megszökött. Akkor már tovább ment. Csaba körül fogták el s bizony lerongyolódva került vissza a kaszárnyába, ahol meg se melegegett s a katonai fogházba vitték.

A fogházban kevéssel öngyilkossága előtt is jókedvűen viselkedett. Azután hirtelen bement a sétányra a cellába, *leoldta nadrágszíját és arra felakasztotta magát.*

Tegnap temették. Négy katona vitte a hátán a koporsóját. Először a Nagyvárad-utcai temetőbe vitték. Ott vették észre, hogy rossz helyen járnak, nem ott van a katonai temető. Visszafordultak vele és a Szent-Anna-utcai temető mögött lévő katonai temetőben földelték el.

UJDONSÁGOK.

* **A főhercegi család köszönete.** Schmiéd Sámuel, debreceni zeneműkereskedő, aki évek óta udvari szállítója József főhercegnek. A főherceg halála alkalmából meleg hangon tartott részvétiratot intézett a főhercegi családhoz, ahonnan tagnap a következő távirati válasz érkezett: „Öfenségeik köszönik a részvétet — a titkári hivatal.”

* **Ügyvédek köréből.** A budapesti ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Benedek János ügyvédet Budapest székhellyel az ügyvédek névjegyzékébe felvette.

* **Alapítvány a főiskola továbbfejlesztésére.** A nagyecsed-i ref. egyház presbiteriuma pünkösdi másodnapján közgyűlést tartott, melyen a debreceni főiskola továbbfejlesztésének céljaira egyhangú lelkesedéssel 2000 koronás alapítványt tett. Ha az egyházkerületben mindenütt ily nemes és eredményes volna a vezetők buzgólkodása, akkor rövid ideig maradna álomnak a debreceni egyetem.

* **Halálozás.** Özv. Fürt Adolfné szül. Tarr Julianna életének 73-ik, özvegyiségének 10-ik évében, hosszas szenvedés után folyó hó 14-én este fél 9 órakor csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részei folyó hó 16-án délután 5 órakor Burgundia-utca 5-ik számú házuknál az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a Kossuth-utcai temetőben fognak örök nyugalomra helyezni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és jóismerőseinket bánatos szívvél meghívjuk. Debrecen, 1905. június 15. Gyermekai: Fürt Gabriella özv. Juhász Józsefné, Fürt Rózsa és férje Horváth András, Fürt Imre és neje Gyulai Gaal Hedvig, Fürt Gusztáv és neje Szép Gizella, Fürt Ilonka. Unokái: Juhász Jolán férjével Gyulai Gaal Ferencsel, Horváth Endre, Horváth Irén, Horváth Gizella, Horváth Zoltán, Horváth Rózsa, Fürt Iluska, Fürt Hedvig, Fürt Margitka, Fürt Ernőke, Gy. Gaal Katóka mint dédunoka. Testvére: Tarr Erzsébet özv. Koszorda Mihályné és számos rokonok nevében is. A temetést Kernáts „Kegyelet” tem. int. rendezi.

* **Osendörög lögyakorlata.** A helybeli osendörög szakasziparancsnokság összes legénységével ma délután kivonul a lövőterre, hol általános nagy lögyakorlatot fog tartani.

* **Eljegyzés.** Nagy Jakab fia Nagy Sándor eljegyezte Kanitz Dezső földbirtokos, a hevesmegyei agrárban igazgatójának leányát Pannikát Egerből.

* **A katonazenekar hangversenyei a Nagyerdőn.** A 39-ik gyalogezred parancsnoksága legutóbb kiadott parancsában úgy intézkedett, hogy zenekara a nagygyakorlatok kezdetéig minden héten egyszer, csütörtökön adjon sétatangversenyt a nagyerdőn. E parancs máig azért késett, mert a fél zenekar a nyiregyházi szinkörben játszott. Ez hát hagyján volna, szokatlanabb azonban az, hogy a közönség csak egyszer kaphat zenét hetenkint az erdőn. Szatmáron, Nagyváradon, Kassán naponta hangversenyez a katonabanda. A sok kaszárnyaépítésért s másnemű teméntelen áldozataiért, miket e város a katonaságnak hozott, igazán a legcélszerűbb figyelem ez. Ugy lesz valószínűleg, hogy ehhez az intézkedéshez nem egy újabb rendszernek, hanem a viszonyok nem ismerésének van köze csak s az új ezredparancsnok már a jövő héten visszaállítja a tavalyi rendet, a heti két hangversenyyel. Az első koncert különben tegnap délután folyt le, öt órától hétig. A zenekar igen szépen játszott.

* **A kocsikerekei alatt.** A vigyázatlan hajtásnak tegnap ismét súlyos baleset lett a következménye. Szigeti József Vilmos közhusár sebesen hajtott keresztül az Árpádtéren. A szekérukon egy öreg asszony került a kocsik elé, akit a lovak elütöttek s a kocsik keresztül gázolt rajta. Az öreg asszonyt Zsiga Kálmánéknak hívják s ballábán és oldalán szenvedett súlyosabb természetű sebet, azon kívül több helyen apróbb horzsolást. Zsiga Kálmánéknak a rendőrség lakására szállította, hol most ápolják. A vigyázatlan huszár ellen felettes hatóságához jelentést tettek.

* **Kéziratgyűjtemény az anyakönyvtárban.** A főiskolai híres anyakönyvtárban s az ezt kiegészítő nyilvános könyvtárban nagyszabású rendezkedés folyik néhány hónap óta. Erős kezek vezetik a rendezés nehéz és fáradságos munkáját. Nagy eredménye ennek a buzgólkodásnak az, hogy a könyvtár új és rendszeres katalógusa már a napokban teljesen elkészül. Azonkívül igen érdekes csoporttal gazdagodik most a könyvtár. Az összes nevesebb magyar írók kézírataiból szerezget be a könyvtárigazgatóság kéziratokat. Eddig Endrődi Sándornak két verséből, leveléből, Rákosi Jenőnek egy régi szindarabjából, Beöthy Zsolt, Szabolcska Mihály, Bartók Lajos, Gaál Mózes, Podmaniczky Frigyes báró, Somló Sándor, Lyka Károly és Török Kálmán leveleiből, Abrányi Emilnek és Hegedűs Istvánnak egy-egy verséből áll a kéziratgyűjtemény, mely előreláthatólag hamarosan meg fog gyarapodni.

* **Négy siketnéma egy családban.** Némelykor nagyon is kegyetlen a sors egyik-másik embertársunkhoz. Ezt érzi egyik Debrecenben lakó család is. Vas Pál Mórictelepi lakos nemcsak olyan szegény, hogy betevő falatja is alig van, hanem e mellett még állandóan beteg is. Csuz és köszvény tartja rabságban munkás kezét, a melylyel családjá és a maga számára kenyeret kereshetne. És hogy nyomora teljes legyen, az ég négy gyermekkel áldotta meg, akiknek mindegyike siketnéma. A legidősebbik Pista, 8 éves vézna fiú, akinek a siketnéma-intézetbe való fölvételeért épen most könyörgött a csa-

pásokat Istenbe vetett hittel tűrő anyja. 3 testvére azonban még nincs abban a korban, hogy már most kerülhetnének intézetbe. Otthon nyomorognak még szüleikkel együtt. Nemes osekedetet végez, aki az igazán éhezőknek kenyeret ad. A nemes szívű embereket arra kéri a siketnéma-intézet igazgatósága, hogy szíves filléreiket vagy az éhezők családnak, vagy hozzá eljuttatni kegyeskedjenek.

* **Uj cigaretta.** Mint értesülünk, jul. 1-én új cigarettát hoz a dohányjövődéki igazgatóság forgalomba. Az új cigarettá nevé Duna lesz és alakjánál fogva valószínűleg nagy keresletnek fog örvendeni. A cigarettának ugyanis hosszú szopókája lesz. Ezt a kedvelt és elegáns formát eddig csak külföldi szivaroknál használták és most kísérletet fognak tenni vele Magyarországon és Ausztriában is. Jólehet, az új szivarka darabja csak 2 fillér, mégis igen kellemes ízű. Így szól a félhivatalos híradás. De igazán szembeötlő, hogy még egy cigarettát sem lehet önállóan gyártani Magyarországon, kell, hogy közös ügy legyen belőle és Ausztriában és Magyarországon egyformán fabrikálják a legkisebb dohánygyármányt is.

* **Elvetett javaslat.** Az O. M. K. E. debreceni és hajdumegyei fiókja tudvalevőleg azon eszmét pendítette meg, hogy a kamarák gazdaságilag eredményes feladatot végeznének, ha hatóságuk alatt pénzintézeteket létesítenének. Az eszmét pártolni kérő átirattal most foglalkozott a kolozsvári kamara, mely a szerinte célszerűtlen s indokolatlan indítvány fölött napirendre tért.

* **Izgalmas jelenet az állomáson.** Izgalmas jelenet játszódott le tegnap este a vasuti állomáson. Egy Tóth Bálintné nevű szoboszlói asszony éppen akkor, mikor a vonatra felakart szállni, éles sikoltás után hanyat vágódott s mozdulatlanul terült el a földön. Nagy lőtásfutás támadt. Orvos után szaladtak, de sehol sem volt található. Botos András detektív igyekezett a szegény asszonyon segíteni. Szerencsére sikerült is. Tóth Bálintné úgy ahogy magához tért, de mozdulni alig birt. Beemelték a vonatba és egy Nagy József nevű szoboszlói szomszédjára bízták, aki ellvállalta haza szállítását.

* **Tegnapi halottak.** Az anyakönyvi hivatalhoz tegnap a következő halálozásokat jelentették be: Kovács Erzsébet ref. 4 éves, Leszka András r. k. 49 éves, Kovács Sándor ref. 42 éves, Molnár Mária ref. 4 hónapos, Kelemen Rebeka ref. 19 éves.

* **Eltűnt fehérneműk.** A Hunyady-utca 2. számú ház udvaráról tegnap több értékes fehérnemű tűnt el, köztük két értékes M. J. monogrammal bíró párnahéj. Az ismeretlen tettest a rendőrség keresi.

* **A talált pénz.** Megirtuk tegnap, hogy a virágkorzón Rózsa Lajos ezer korona körüli összeget talált. Mint ma értesülünk, ezt az összeget nem Rózsa Lajos, hanem Dittrich máv. ellenőr leánya, Lujza találta, aki átadta Rózsa Lajosnak, hogy juttassa a rendőrséghez. Dittrich Lujza különben kifejezte óhaját, hogy a megtalálót illető részt a mentőegyesületnek adja. Az ezer koronának azonban nincs gazdája. Eddig legalább nem jelentkezett, pedig a megtaláló urleány látta azt is, hogy az összeget egy mellette

elsiető urnó ejtette el, aki után kiáltott is, de az nem hederített rá és eltűnt a sokaságban. A rendőrségnél bizonyos ideig megőrzik az összeget s ha igazolt tulajdonosa addig sem lesz, az egész summát a mentőegyesülethez juttatják.

* **Leányok a pincében.** Az esteli órákban a Nyugati-utcán levő huszárkaszárnya ablakából észrevették, hogy a szomban levő új épület pinceablakából három leány buvik elő. Előzőleg ovatosan körül néztek nem-e látta meg őket valaki s azután futásnak eredtek. A jelenet tanui, a huszárok nyomban utánuk eredtek s az egyiket sikerült is elfogni. A rendőrségnél kiderült, hogy bujkálókat Tóth Polgár Zsuzsi, Deli Margit és Lunper Erzsinek hívják, mindannyian foglalkozás nélküli csavargók. Hogy az új épület pincéjében mit kerestek, a vizsgálat fogja kideríteni.

* **Minden nap zenecestély a Hungaria kávéházban,** felváltva Rácz és Magyar zenekara által.

* **Valódi angol zephr blusokat** mérték szerint 7, 8 és 10 koronáért készített Bartha, főtér.

* **Valódi panama kalapok nagy választékban** kaphatók Fekete Jakab úri divat üzletében, főtér, kistemplom mellett.

* **Himzett vászon és batiszt bluskelmék** legolcsóbban kaphatók Barthánál (városház).

* **Napernyőket** rémölcsön ajánl Bartha Kálmán üzlete, főtér.

A kamara közgyűlése.

Debrecen, június 15.

A kereskedelmi és iparkamara tegnap közgyűlést tartott, Szabó Kálmán kamarai elnök vezetésével. Előadók: Szávay Gyula titkár, dr. Rédei Rezső s. titkár, dr. Rácz Lajos fogalmazó.

Napirend előtt az elnök emelkedett szavakkal emlékezett meg a legmagyarabb főherceg halála folytán a nemzetet ért gyászról.

A tárgysorozat elején az elnöki előterjesztések során szomorúan vette a közgyűlés tudomásul a szegedi kamara kiváló titkáranak: Kulinyi Zsigmondnak halálát; emlékéit jegyzőkönyvben örökítették meg.

Az árvagyermeknek a kisiparosoknál elhelyezése és ipari pályára nevelése érdekében a kereskedelemügyi és belügyi miniszterek intézkedéseit a közgyűlés helyeslőleg vette tudomásul.

Az Osztrák-Magyar Bank fiókjainak kamarai illetékfizetési kötelezettsége, mely régóta vitás kérdés volt, végre megoldást nyert, a bank illetékfizetési kötelezettsége megállapítva van.

A kereskedelemügyi miniszter újabban ismét több ipari vándorszaktanfolyamot engedélyezett a kerületben; így a karcagi cipésztanfolyamot, mely szép sikerrel zárult; a közel napokban, részint július hóban nyílnak meg a szatmárnémeti cipész- és szabó-tanfolyamok, a jászberényi cipész, törökszentmiklósi szabó, a turkevei szabó és a nagykarolyi cipésztanfolyamok. E tanfolyamok iránt mindenütt igen nagy az érdeklődés, eredményök pedig a szakképzettség fejlesztésnél mindinkább tapasztalható.

A kamara támogatónak lépett föl érdekeltségéből eredő azon panasz mellett, hogy egyes helyeken a közkereseti társaságok tagjainak a virilis-jegyzék összeállításakor a társaság révén fizetett adók beszámításánál sérelmes határozatokat hoznak, jogos adóbeszámításait nem fogadják el. A kamara memoranduma folytán a közigazgatási bíróság a kamara nézetét elfogadva, a panaszt levőknek adott igazat.

A három évenként újraszervezett országos szeszdó-szaktanácsba a kamara képviselőit megválasztatták Fürst Odón (Debrecen) és Széll Mihály (Kisvárd).

A temesvári hetedik hadtest hadbiztoságánál tartandó élelmiszer szállítási versenyfolyamán a kamarakerület esetlegesen

felmerülő érdekei képviselőt a temesvári társkamara vállalta el.

A kamara Hatvan-utcai székházának eladása befejeztetvén, az elnökség az ügy teljes lebonyolításával megbízott, utasítást nyervén a vételár hovatfordítására és elhelyezésére.

A pünkösöd előtt rendezett *szalmafonókiállítás* mindenképpen sikerrel járt. A közönség rendkívüli érdeklődést tanúsított, a vételkedv oly élénk volt, hogy a kiállítás gazdag anyagát már első két nap nagyrészt széthordták. A sikeres anyagi eredménnyel kívül a szalmafonó-tanfolyamok vezetőinek is hasznos okulásul szolgált a kiállítás, a tanfolyamok irányítása és foglalkoztatása tekintetében.

Bemutatta az elnökség a titkári hivatal által készített évi jelentést, mely az eddigi rendszertől eltérő, amennyiben első részében a kamara múlt évi működésének részletes képét adó *évkönyvet* tartalmaz, másik felében a *szokásos évi jelentést* adja a kerület közzgazdasági viszonyairól.

Az ügyforgalomról előterjesztett *titkári jelentés* után a kamara előterjesztéseire nyert miniszteri elintézkések jelentettek be; ezek között a vidéki terménykereskedőknek az állami terménybevásárlásoknál mellőzése miatt való panaszára nyert válasz, mely megnyugtató lehet. Továbbá a cumulativ cheque módosítása, a gyáripari hitelszövetkezet támogatása, több rendbeli menetrend-panasz és módosítás ügyében nyert elintézés után az államsegélyes elintézkések jelentettek be. Ismét több kerületbeli iparvállalatnak engedélyezett a kereskedelemügyi miniszter gépeket és egyéb állami segélyeket.

Ezután elnök bejelentette a kamara által kiírt és döntésre a közös bizottság hatáskörébe utalt *tanulmányutazási, munkás jutalmi ösztöndíj pályázat*ok következő eredményét: a 600 kor. állami ösztöndíjat Neubauer Sándor debreceni sodronymű készítő segéd,

4 drb. 300 koronás kamarai ösztöndíjat

Káldor Illés szolnoki keresk. ifju, Mayor Gyula debreceni vaskereskedő segéd,

Krausz Lajos debreceni lakatos segéd és Sipkovits Béla m.-szigeti üvegező segéd kapták meg.

A munkás jutalmak közül az 5 drb. 100 koronás állami jutalomra Kazay József debreceni gőzmalmi munkás, Haselmayer Lipót debreceni szabó-, Rumán Ferenc nagybányai cipész-, Tessenyi János munkácsi asztalos segédet és id. Proschek Károly dolharókamezel vasöntő munkást ajánlotta a kamara, a 6 drb. 50 koronás kamarai jutalmat pedig

Bencze István szatmári malommunkás, Csizsár Sándor debreceni kefégyári munkás.

Hoffmann Gyula debreceni ércokporsógyári munkás.

Fehér József nyirbátori olajgyári munkás, Völsker Ottó m.-szigeti nyomdász, Becski Ignác kunmadarasi asztalos munkásnak adományozta.

A debreceni ipari munkaközvetítő felállítására tekintetében a közgyűlés a titkár tanulmányai alapján azon javaslatát terjeszti a miniszter ur elé, hogy a tervbe vett valamennyi kamara területén felállítandó intézet helyett a miniszter ur 5-6 nagyobb kamara székhelyén (ezek között Debrecenben is) állíttasson fel ilyen intézetet, siker ezen intézetektől csak akkor várható, ha valamennyi fióknak az egész ország területére terjed működése, másrészt pedig az előirányzott kormányi hozzájárulás hatályosabban osztható szét kevesebb intézet között.

Az ipari munkaidők, kereskedői záróórak és a segédzemélyzet napközi szüneti tárgyában a kamara kerületéből begyűjtött adatok felterjesztését, melyeket a miniszter ur az ipartörvény revíziója alkalmából kért be, a közgyűlés jóváhagyó tudomásul veszi.

Több vasuti üzlet tárgyalás után a közgyűlés a m... etiek ké... t lera-

kodó vágány építéséért; egyik kefégyár kérését a meszelők szállítási díjszabásának módosításáért; továbbá azon visszás helyzetet, hogy a vasutak nem akarják megengedni, hogy a szállítató a ládákra üzleti cégét jelző bélyegzőjét rányomhassa, holott ennek eltávolítására semmi alap nincsen; végül támogatja azon kívánságot, hogy a telefonbérleteknél módosítsák a jelenleg naptári fél-évekhez kötött határidő és ha a bérlet-minimum félévben megmarad is, az a jelentkezéstől számítsák, továbbá, ha valaki félévben túl néhány hónapra még fenn kívánja a kapcsolatot tartani, megkaphassa.

Az Országos Erdészeti Egyesületnek azon mozgalmát, hogy a puhafára vonatkozólag is a métermérték használata tétessék kötelezővé, a kamara helyesli és azt támogató felterjesztést intéz a kereskedelemügyi miniszterhez.

A magyar papírgyárak vízjelzőjét ismertető füzeteket a kamara széles körben küldi szét kerületében, hogy így a magyar papírgyártmányok fogyasztását előmozdítsa.

Az építőmestereknek saját számlára, eladás céljából épített házaiknak, melyek még telekkönyvileg kintuntetve sem lettek, a 4-3 százalékos adásvételi illetékfizetés alul mentességéért a soproni kamara által indított mozgalom pártolása határozatott el.

A sulypátnak a szappan- és festékgyártásnál használata ellen a nagyváradi kamarának fölterjesztéséhez csatlakozik a kamara.

A debreceni iparos tanonciskolában a nappali oktatás behozatalát szükségesnek látja.

A Magyar Védő Egyesületnek a magyar iparkészítmények védelme érdekében indított mozgalmát és e célból alkalmazandó eszközt, mint egyesületi védő-jegy, kirakati védőtábla, címtár stb. helyesnek látja és minden erkölcsi támogatással elősegíti a kamara.

Néhány szakiskolai és egyleti segélykérvény intézettel még el és a közgyűlés, a vidékről is nagyszámmal bejött tagok kitartó érdeklődése mellett este 7 órakor ért véget.

A politikai helyzet.

Fejérváry a királynál.

Éjjeli távirat.

Budapest, június 15.

Báró Fejérváry Géza mai bécsi tartózkodása alatt immáron véglegesen döntöttek a Fejérváry-kabinet ügyében. A kabinet megalakulását régen rebesgették. Először mindenki ijeszgetésnek tartotta az egész dolgot, később pedig nem bíztak abban, hogy ha a király el is határozta magát, hogy kisebbségi, illetve adminisztratív kabinetet alkot, — akadjon ember, aki a kabinetben részt vegyen, mint miniszter. És ime a Fejérváry-kabinet, mint mi napok előtt jelentettük, megalakult s most már bizonyos, hogy szerdán ugy a képviselőházban, mint a főrendiházban hivatalosan bemutatkozik.

Báró Fejérváry ma délben 12 órakor érkezett Bécsbe. 1 órakor hajtatott a szállodából a Burgba, a hol előbb a kabinetirodát látogatta meg. A király fél 2 órakor fogadta Fejérváryt, a hol a báró előterjesztette a kabinet tagjainak kinevezésére vonatkozó okmányait s bemutatta a kabinet deklarációját, melyet a Fejérváry-kabinet tagjai közös értekezleten szövegezték s melyet Fe-

jérváry — mint programfőlélet — előterjeszt a képviselőházban.

A király formálisan megbizta Fejérváryt kabinetalakítással.

Az új kormány tagjai vasárnap délben egy órakor teszik le a hivatalos esküt a budai várakban. A király ugyanis vasárnap reggel 7 órakor indul Bécsből s 11 órakor érkezik Budapestre, hol a király kívánságára az ünnepi fogadtatás elmarad s a nyugati pályaudvaron Márkus főpolgármester fogadja csak a főbb rendőrtisztviselőkkel.

Az új kormány szerdán mutatkozik be a képviselőházban a délelőtti ülésen, délután pedig a főrendiházban.

Erről az új kormány értesíti Justh Gyula képviselőházi elnököt és gróf Csáky Albin főrendiházi elnököt.

Ezt megelőzőleg az új kormány miniszterei átveszik a miniszteriumok hivatalait s mikor mint új kabinet a hivatalokban bemutatkoznak, ugyanonnan a Tisza-kormány tagjai bucsut vesznek.

Budapest, június 15. Feltűnt, hogy Fejérváryval Bécsbe utazott Károlyi György gróf is, a ki a kabinetben később a király személye körülü tárcát fogja átvenni Fejérvárytól.

Budapest, június 15. A király aláírta az összes miniszterek kinevezési okmányát.

Budapest, június 15. Fejérváry a Debreceni Ujság tudósítója előtt a következő kijelentést tette a kihallgatás után:

— A helyzetet egyáltalán nem tartom kritikussnak. En adót és ujoncot fogok kérni s ha a képviselőház meg is tagadja, megadja azt az ország.

TÁVIRATOK.

A bécsi börze zavarban.

Bécs, június 15. Borsod vármegyének az adó- és ujoncjutalék megtagadására vonatkozó határozata nagy zavart okozott a bécsi börzén.

A háboru.

Washington, június 15. (Reuter.) Hivatalosan kijelentik, hogy az orosz és a japán kormány Washington, Hágát vagy Genfét veszi tekintetbe a két állam kiküldötteinek tanácskozási helyeképpen.

London, június 15. A Daily Telegraph tokiói jelentése szerint a japánok összes tengeri vesztesége az egész háboru alatt a következő: meghalt 221 tiszt és 1782 főnyi legénység. Megsebesült 170 tiszt és 14.997 katona.

London, jun. 14. A jövő hét elején megkezdődik a döntő ütközet az orosz és japán szárazföldi csapatok közt. Az orosz csapatok helyzete reménytelen katonai szakértők szerint. 600.000 japánnal szemben csak 300.000 orosz veszi fel a harcot lényeges különbözettel ágyu felszerelésben is.

London, június 14. A japánok a fegyverszünet visszautasítását azért határozták el, miután fegyverszünetre csak a formális béketárgyalások megkezdése után határoznák el magukat.

Pétervár, június 14. Ma hozták nyilvánosságra azt a tiltakozást, melyet Linevics, Kuropatkin és Marx orosz tábornokok intéztek a cárhoz. (Valószínű azonban, hogy ezt a tiltakozást Péterváron rendelték meg.) Ebben azt javasolják a tábornokok a cárnak, hogy a harcot folytassák a végeletekig, mert a japánok békefeltételei most nagyon megállóak lennének az oroszokra s mert az orosz fegyvereknek egyszer mégis csak gyzedelmeskedni kell.

A letartóztatott anarchista.

Barcelona, június 15. A tegnap letartóztatott Jaime San-Roman nevű anarchista a szerzője az 1903-ban a barcelonai rendőrfőnök ellen elkövetett merényletnek.

Rejtelmes családi dráma.

Budapest, június 15. Budapesten ma rejtélyes családi dráma történt. Tóth Géza az Adria folyam- és gőzhajózási társaság fiúosztályfőnöke régóta viszonyt folytatott Bacso Szidónia budapesti színésznővel, aki a Rákossy Szidi iskolájának volt növendéke. Fiuméből feljött Budapestre a leány Kertész-utca 31 számú lakására. Tóthnének gyanus volt férje gyakori elutazása, s később egy férjének szóló levélből, — melyet felbontott világos lett előtte a dolog. Tegnap, mikor férje Budapestre jött, titokban utána utazott. Felment a leány lakására, a hol férjét nagyon intim találta. Bacso Szidónia kiszaladt a szobából, az asszony pedig az urával ott maradt. Hogy mi történt, nem tudhatni, de egy óra mulva Tóth Gézát holtan találták ott. Jobb halántékán egy tompa eszközzel ütött seb látható. Valószínű, hogy ez okozta a halált, de az orvosszakértők nem tartják kizártnak, hogy Tóthot, aki cukorbeteg volt, a nagy izgalomban szívzélhűdés érte. Tóthné letartóztatott.

Mindenféle
M nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón

kiállt a

Debreceni Ujság

nyomdája,

Lamprecht-palota 42.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Áthelyezés.** A igazságügyminiszter Debreczeni József hajduszoboszlói járásbíró-sági irnokot a debreceni kir. törvényszékhez helyezte át.

§ **Halálítélet.** Eszékről jelentik: A helyi bíróság halálra ítélte Vajnic Anna 50 éves nőt 80 éves férjének megmérgezése miatt.

§ **Az első bűn.** Vánóza Eszter hajdubagosi születésű 15 esztendőes családleány a tavasszal 110 korona értékű ékszerrel lopott el Balmazújvároson a gazdasszonyától özv.

Rosenfeld Bernátnétól. A fiatal leány az-
zal védekezett, hogy az Isten elvette esztét
és azt sem tudta mit cselekszik, mikor elő-
ször lépett a bűn útjára. A kir. törvényszék
figyelemmel volt a nagyszámu enyhítő kö-
rűlményre és mindössze 14 napi fogházra
ítélte a fiatal leányzót.

HIREK.

Éjjeli posta.

Családi dráma Belgrádban. (Éjjeli
express tudósítás.) A szerb fővárosban teg-
nap véres dráma játszódott le. Popovics, a
Jelzálogbank igazgatója, tegnap házasságtör-
résen érte nejét Bayloni gyárossal. Popovics
első fölindulásában arcul ütötte nejét, mire
Bayloni védelmére kelt az asszonynak. A
megcsalt férj erre revolverrel háromszor rá-
lőtt neje szeretőjére és azt súlyosan meg-
sebesítette. Az eset Belgrádban nagy feltű-
nést keltett.

Pör egy leharapott orr miatt. (Éjj.
expr. tud.) Egy Dziwerski nevű állítólagos
budapesti építésznek kellemetlen kalandjáról
adnak hírt az olasz lapok. A kaland szín-
helye a szép Capri-szigete. Szereplői Ewers
német író, Dziwerski „magyar” építész és két
festő. Ewers két nő társaságában sétált és
nagyon megbotránkozott azon, hogy a ma-
gyar építész nyílt utcán tett eleget egy ter-
mészetes szükségletnek. Rendreutasítás, szó-
váltás és verekedés keletkezett a dologból,
miközben a dühös német Dziwerski orrának
egy részét leharapta. A verekedésben egy
bécsi és egy berlini festő is részt vett. Dzi-
werski pört indított Ewers ellen, akit a bírósá-
g tizenhárom havi fogházra ítél.

CSARNOK.

A Hámor család.

— Regény. —

Írta: Than Gyula.

(Folytatás.)

Marinkainé mosolyogva közeledett Há-
mor Lászlóhoz. Ezzel akarta leleplezni, hogy
a kijelentés nem nagy öröme szolgálat.

— Kedves sógor, maga ma egész nap
künn járt a szántóföldeken, ki van fáradva.
Nem hiszem, hogy jót tenne, ha a kor-
mánnyal megerőltetné magát.

Hámor László azonban határozottan
kijelentette, hogy menni fog. Nincs kifá-
radva. A csolnakázás még jót fog tenni.
Majd kitűnően alszik utána.

De Irén nem a legjobban érezte magát.
Színes buborék volt a remélt légyott bol-
dogsága. Sokkal hamarabb foszlott szét,
mint hitte volna. Más mód nem volt. Bele
kellett törődnie. Csak az aggasztotta, hogy
mi történik, ha édes apja esetleg észre veszi,
hogy Tibor ott van.

Azon tépelődött, hogy Tibor meglátva
a csolnakot, még csak gondolni sem meri,
hogy édes apja ül benne. Majd jelt ad ma-
gáról. Talán őt a nevén szólítja. Mi lesz
akkor? Édes apja figyelmét felhívja, Tibort
felfedezi s akkor erélyesebben választja el
őket egymástól. Bizonyára úgy, hogy nem
egyhamar, vagy talán soha sem találko-
znak többé egymással.

Hámor Lászlónak fel sem tűnt az Irén
szótalansága, de annál jobban Marinkainé-
nak, aki egy alkalmas pillanatban odasugta
az aggódó leánynak:

— Mitől se tarts. Lesz rá gondom,
hogy ne menjünk át a tulsó partra.

És ezzel sikerült is megnyugtatnia
Irént.

— Angyal vagy édesem. Tele jóindul-
lattal, szeretettel irántam.

(Folyt. köv.)

588—1905. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V.
626/2/1905. számú végzése folytán közhírré
tétetik, miszerint Dr. Zoltán Géza részére
Rudnyánszky Gyula debreceni lakostól 400
korona tőke, ennek 1905. évi január hó 10
napjától számítható 5% kamatai és eddig
összesen 109 kor. 82 fill. perköltség erejéig
1905. évi április hó 25-én bírósággal felülfoglalt
és 8779 koronára becsült butorok és egyéb
ingóságok 1905. évi június hó 24-én délután
3 órákor kezdetét veendő és Debreczenben
Csapó-utca 19 sz. a. megtartando nyilvános
bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali
kézpénzfizetés mellett, szükség esetén becsá-
ron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1905. május hó 25-én.

Bódogh Zs., bírói kiküldött.

Rendkívüli árak!!

Gyári rakomány!!

a legújabb

Fekete, színes és

Csipke napernyőkől

**Bosznay J.
és Társa**

Debreczen, Kossuth-utca 5.

A nálunk vásárolt

Ernyőket,

ha netalán azok

egy éven belül

elszakadnának teljesen

díjmentesen huzatnak által.

Feltűnő olcsó árak!

A bőr ápolása kötelesség az egészség
érdekében s erre legalkalmasabb szer a

MOLLITERGIN

mely megőrzi a bőr (az arc- és kéz-
bőrnek) üdeségét, hamvasságát róza-
szinben játszó fehérségét. Megszün-
teti a kézvörösséget, az eldurvult,
kirepedezett és szélkifujta arczot
vagy kezet, a legrövidebb idő alatt
fehérré s puhává tesz! Poudre alá is
igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos; Egy üveg
Mint bőrpoló szer páratlan! Mollitergin
Teljesen fémmentes és ártal-
matlan! ára 1 kor.

Készítőhelye s főraktára:

Mihalovits J.

gyógyszertára a Kigyó-hoz, Debreczenben,
Főpiaz, 31. sz. a., a Városházzal szemben.

Csokrok készítését a
legegyszerűbbtől a leg-
diszesebb kivitelig a
jelenlegi kornak meg-
felelően a legolcsóbb árban.

Továbbá sir- és babér
koszorúk elkészítését olcsó
és jutányos árban.

Kertek és sirok rendezését s átalakításokat el-
vállalok és szakszerűen
végzem.

Minden megrendelésekért felelősséget vállalok úgy helyi
és vidéki megrendeléseket az árhatározatával pontos
és gondos csomagolás mellett továbbítom és szép mun-
kára nagy gondot fordítok. Megrendelhető a telepemen és
helyen.

Kossuth-utczán a virágpiaczi áruló
Teljes tisztelettel

Simkovits Sándor,
műkertész, Debreczen, Széchenyi-kert 15. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg bekezdetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Levelezés.

FETÜNŐ szép 19 éves barna leány gyönyörű alak, gazdag ur pártfogását kéri, ki érte 500 koronáig kezességet vállalna, törlesztés nem terheli. Levelet kérünk „Örök hála” címen a kiadóba.

MAGANOS, KOMOLY független aszónyika barátságát keresem. Levelök „független” címen a kiadóba.

„HÖSÉGES 7.” levele van.

Ajánlat.

PÉNZKÖLCSÖN. Törlesztéses kölcsönöket föld-birtokra, házakra, négyes kamattal, drága kamatu kölcsönöket olcsó kamatra átcsereztet, terményárakat beraktározat s azokra előleget folyósítat, továbbá tisztviselőknek fizetés leltására nagyobb kölcsönt megszavaztat kezes nélkül is Héry bankirodája, Debrecen, Egyház-tér 3 sz. Nagytemplom mellett. Telefon 409.

VEKONY VASABRONCSOK hosszabbak és kurtábbak olcsón, kilószámra kaphatók. Cím a kiadóhivatalban.

HÖLGYEK tanácsot és segítyt nyerne, szülés esetén felvétetnek, a legnagyobb titoktartás mellett, egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Cím a kiadóban.

Permetezéshez legelőkétesebb és legolcsóbb az országszerte elősmert legipbb 8 versenyen első díjjal kitünteteti a **Veréb István** által Debrecen, Május 1-től I. ker. szappanos-u. 10 szám saját házában gyártott pótszabadalmazott „**Sugar**” permetező. Permetezőket tökéletes javítás és átalakítás végett elfogadják. Árjegyzék ingyen, bérmentve.

1 K. SZÉP MAZSOLA 36, 1 kg. papírhéjú díó 20, 1 kg. uradalmi tea vaj 1 frt. 20 kr. Egy kg. házi lekvár 24 kr. Kertész Miklós fűszer és liszt üzletében, Osapó-utca és kenyérpiacz sarkán.

SZABNI TANITOK 10 koronáért. Cím a kiadó hivatalban.

SZECSKA VAGÓ járgánnyal loerőre berendezve szalmát, zsopput és bármiféle takarmányt gyorsan és rövid idő alatt levág, jutányos árért. Eötvös-utca 66. szám alatt. Ugyanott a szecska kis és nagy mennyiségben kapható jutányosan,

HAZITANITÓI állást keres magyar családban VIII. gymn. tanuló július és augusztus hónapokra, csekély feltételek mellett. Ajánlatokat június 29-ig kér Wenner János, Medgyes, Promenade-gasse 6. sz. Nagy-Küküllő-m.

A **LEGJOBB ÓRÁK** legszolidabb ékezerék egyszerűtől a legdrágábbig, valamint óra-javítások legolcsóbban Kurián Gyula műőrásnál Debrecen, Piacz-utca 42. Vidéki megrendelést pontosan eszközölk, Tanuló felvétetik.

Eladás.

EGY nagyon olcsó kijátszott hegedü kezdőnek eladó. Vörösmarthy-u. 7.

EGY jó hangu zongora olcsón eladó. Teleky-utca 17.

JÓ KARBAN levő bicikl és alig használt kézi kamara eladó. Varga-u. 7. sz.

Kereslet.

FEHÉRNEMŰ varróné házhoz keresetik. — Miklósné és Társa nagyüzem mellett.

VIDÉKI FŰSZER üzletbe egy tanuló felvétetik. Cím a kiadóban.

KAUCIÓKÉPES egyén, aki helyben házzal bir, raktárnoki, pénzbeszedői, felügyelői vagy ügynöki állást keres az állást azonnal be töltheti. Cím a kiadóban.

GYAKORLOTT varróleányok felvétetnek, Piacz-utca 87. szám.

TÖKÉS ZSIGMOND vas és fűszerüzletében H.-Szoboszlón egy jóra való fiu tanuló felvétetik.

HAROM, NÉGY szobás lakást, fürdő szobával együtt, november 1-ére keresek. Ajánlatot kérek a kiadóba „lakás” cím alatt.

ÜGYES FIU tanuló felvétetik Elektrotechnikai műhelybe, Kossuth-utca 1. szám.

MOSÓDÁBA ügyes vasalónét keresek, Winer Dávid, Simonffy-utca 3.

EGY JÓ KARBAN levő gyermek kocsit keresek, Jókai-utca 88.

VERSENYBALON elveszett egy szürke női gummiköpeny, aki tévedésből vitte el, kéretik Péterfia 9. sz. alá elhozni.

Elvállal mindenféle szobafestéseket és tapetirozásokat a legjutányosabb árban

HORVÁTH ANDRÁS

mázoló-, szoba- és templom-festő

DEBRECZEN,

Piacz-utca 21-ik szám alatt.

A Málnási „Sicutia”-

ferrás vize artézi forrásból, nagy mélységből jön elő s így **összetételében állandósággal és csiramentességgel bir.** Rendkívül, mondhatni páratlanul gazdag natriumbicarbonat- és konyhasóban s így **gyógyító hatása felülmúlja a hasonló összetételű, de oldatban szegényebb ásványvizeket, főleg a torok, gége, légosó hurutjánál, bizonyos gyomor bajoknál jó tekintetbe.**

Budapest, 1904. december 29. **Dr. Kétly Károly,**

Kapható Komlóssy L. ásványvíz kereskedésében. Debreczen. egyetemi ny. r. tanár, m. kir. udvari tanácsos, az orsz. orvos-szövetség elnöke stb

Tóth Gyula
vaskereskedő
Debrecen, Piacz-utca 20 és 27 szám

Ajánl legjobb minőségben a **tavaszi idényre** kertészeti és gazdasági szerszámokat és felszereléseket; Kerti vasbutorok, **gyermek kocsik**, fürdőkádak, jégsekrenyek, vas és rozbutorok, peronospora és kerti fecskendők minden vas és faiparhoz való szerszámok, **tűskés kerítés húzalok** építkezésekhez **vasgerendák**, vas, porcellán kalyhák, utóbbiakhoz **multipliótér** (hőfejlesztő) betétek. — legolcsóbb bevásárlási forrás.